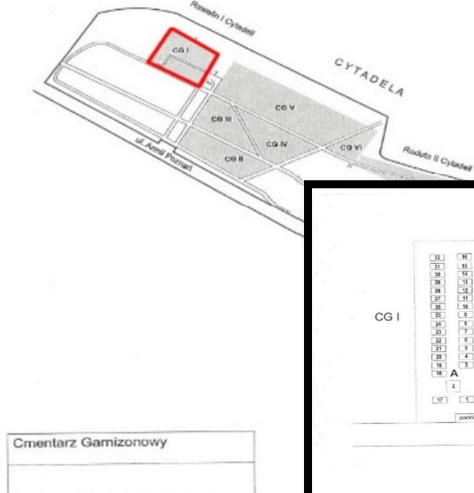
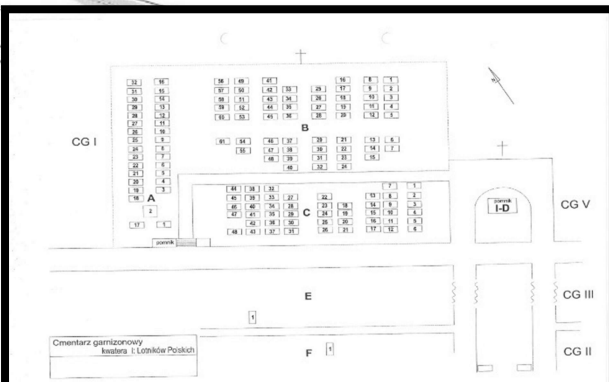


Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: POZNAŃ

Nr ewidencyjny: 3064011_83

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
KWATERA WOJSKOWA	KWATERA LOTNIKÓW POLSKICH	POZNAŃ
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	powstanie wielkopolskie, II wojna światowa
		
Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / M. POZNAŃ / POZNAŃ	
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ GARNIZONOWY, Park Cytadela, al. Armii Poznań	
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Miasto Poznań i Skarb Państwa 306401_1.0051.AR_01.1/17	
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Po lewej stronie od wejścia od ulicy Za Cytadelą. GPS: 52°25'15.7"N 16°55'32.4"E / 52.421028, 16.925667	
Podstawowa informacja o pochowanych	LOTNICY POLEGLI I ZMARLI W CZASIE WOJNY 1918-1921 ORAZ II WOJNY ŚWIATOWEJ	
Datowanie	1919 r.	
Forma ochrony	GROBY WOJENNE / WPISY DO REJ. ZABYTEKÓW A 006, 559/WLKP/A	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	Powierzchnia obiektu ok. 1.600 m ²	
Material	Granit, metal, beton.	

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
 		W obrębie kwatery znajduje się 141 grobów. Kwatera podzielona jest na trzy sektory (A, B, C). Miejsca pochówku oznaczone są granitowymi płytami, do których przytwierdzono tabliczki inskrypcyjne, a nieco nad nimi orła wojsk lotniczych. Zdarzają się groby z inskrypcją rytą. Za wejściem na kwaterę po lewej stronie znajduje się grób symboliczny poświęcony poległym lotnikom pochowanym w różnych miejscach w Polsce (inskrypcja – załącznik nr 1) Całość obiektu ujęta jest w niewysoki kamienny murek oporowy. Przed wejściem na kwaterę znajduje się rzeźba symbolizująca skrzydło oraz inskrypcja o treści POLEGLYM LOTNIKOM. Warto podkreślić, że groby w kwaterze na przestrzeni lat zmieniały swój wygląd. Na zdjęciach z 1930 r. miejsca pochówku oznaczone są opaskami w formie wieka trumny oraz krzyżami łacińskimi, gdzie jedna z belek przypominała w swej formie skrzydło.	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie		Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
Obiekt wymaga bieżącego utrzymania oraz napraw (np. mocowanie tablic).	W. Olszewski, <i>Cmentarze na stokach poznańskiej Cytadeli</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Poznań 2008.		Pierwsze urządzone groby w kwaterze pochodzą z 1919 r., a zatem wiążą się z początkami wielkopolskiego lotnictwa wojskowego. Najprawdopodobniej obecna kwatera była w początkach swojego istnienia wyodrębnionym cmentarzem. Spoczywają tutaj lotnicy polegli w czasie powstania wielkopolskiego i II wojny światowej. Sporą część mogił stanowią lotnicy zmarli w dwudziestolecie międzywojennym w katastrofach lotniczych. W obrębie kwatery można na chwilę obecną mówić o potwierdzonych 20 grobach wojennych (11 mogił z II wojny światowej i 9 mogił z okresu powstania wielkopolskiego).
	https://e-lapidarium.pl/cmentarze/garnizonowe/garnizonowy-pl/ [dostęp: 11.12.2023 r.].		
	Załączniki 1. Zdjęcia w wersji cyfrowej, stan na 22.11.2023 r.; 2. Załącznik nr 1 – inskrypcja umieszczona na obiekcie symbolicznym; 3. Załącznik nr 2 – wykaz pochowanych w kwaterze.		
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Bartosz Biegała, 12.12.2023 r. / Aktualizacja 6.10.2025 r. BB /	